

وزارت دادگستری - وزارت اطلاعات - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
سازمان بازرسی کل کشور - فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۳/۱۸/۱۴ به پیشنهاد شماره ۸۳۲۷۵ مورخ ۱۴۰۳/۳/۹ سازمان بازرسی کل کشور با همکاری نهادهای پذیرنده موضوع قانون حمایت از گزارشگران فساد مصوب ۱۴۰۲ و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۵) قانون مذکور، آیین نامه اجرایی فصل دوم قانون یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی فصل دوم قانون حمایت از گزارشگران فساد

فصل اول - تعاریف و اختصارات

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند و سایر اصطلاحات، تابع تعاریف مندرج در ماده (۱) قانون حمایت از گزارشگران فساد مصوب ۱۴۰۲ است:

- ۱- قانون: قانون حمایت از گزارشگران فساد مصوب ۱۴۰۲.
- ۲- فساد: رفتارهای موضوع تبصره بند (۱) ماده (۱) و ماده (۲) قانون.
- ۳- سامانه: سامانه الکترونیکی گزارشگران فساد موضوع ماده (۳) قانون.
- ۴- سازمان: سازمان بازرسی کل کشور.
- ۵- گزارش شونده: شخصی که ارتکاب فساد در رابطه با وی گزارش شده است.
- ۶- گزارشگر شناس: شخص موضوع بند (۲) ماده (۱) قانون که مشخصات خود را در سامانه اعلام کرده و هویت وی از طریق سامانه های الکترونیکی ذی ربط احراز شود.
- ۷- گزارشگر ناشناس: شخص موضوع بند (۲) ماده (۱) قانون که بدون ارائه اطلاعات هویتی و تحت عنوان ناشناس، اقدام به گزارشگری موضوع قانون می نماید.

فصل دوم - طراحی و راه اندازی سامانه

ماده ۲- به منظور دریافت گزارش موضوع قانون، سامانه با استفاده از ظرفیتها و امکانات موجود در سازمان یا همکاری نهادهای پذیرنده و قوه قضائیه ایجاد می شود، به نحوی که سامانه در سازمان ایجاد و سایر دستگاهها به آن دسترسی داشته باشند. گزارشها با توجه به نظام رتبه بندی توسط سامانه به نهاد پذیرنده ارجاع می شود.

ماده ۳- سامانه باید به نحوی طراحی شود که ضمن استقرار در سازمان و امکان دسترسی سایر دستگاههای ذی ربط، با رعایت محرمانگی اطلاعات مندرج در سامانه و هویت گزارشگر، دارای قابلیت های زیر باشد:

- ۱- دریافت گزارش و مستندات به صورت شناس یا ناشناس.
- ۲- دسترسی پذیری و امکان ثبت گزارش به صورت صوتی.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۹۶۰۷۶
تاریخ ..... ۱۴۰۳ / ۶ / ۲۸

- ۳- اخذ اطلاعات لازم برای رتبه بندی گزارش و انتخاب نهاد پذیرنده و رتبه بندی گزارش ها.
- ۴- ارسال گزارش به نهادهای پذیرنده مطابق فصل پنجم این آیین نامه.
- ۵- ارسال گزارش و نتیجه بررسی نهاد پذیرنده منطبق با قوانین و مقررات حاکم بر آن نهاد، به مرجع صالح برای رسیدگی و اعلام نتیجه بررسی ها به گزارشگر.
- ۶- امکان ثبت اطلاعات هویتی توسط گزارشگر ناشناس در تمامی مراحل.
- ۷- ثبت درخواست پاداش موضوع فصل چهارم قانون و حمایت، توسط گزارشگر شناس و پیگیری آن.

۸- استفاده از سوابق موجود و ارتباط برخط با پایگاه های اطلاعاتی.

۹- گزارش گیری عملکرد نهادهای پذیرنده و ارائه گزارش به این نهادها.

فصل سوم - ثبت گزارش

ماده ۴- برای ثبت گزارش در سامانه، رعایت موارد زیر ضروری است:

- ۱- اعلام هویت گزارشگر در سامانه الزامی نیست. در صورت تمایل گزارشگر به ثبت گزارش به صورت شناس، درخصوص شخص حقیقی صرفاً نام و نام خانوادگی، شماره ملی، تاریخ تولد و شماره تلفن همراه و درخصوص شخص حقوقی، نام و شناسه ملی اخذ می شود.
- تبصره- در صورت عدم تمایل گزارشگر به ثبت مشخصات هویتی خود، چنانچه طبق قانون، گزارشگر استحقاق دریافت پاداش موضوع فصل چهارم قانون و حمایت را داشته باشد، برخورداری وی از این امتیازات، منوط به احراز هویت و اثبات گزارشگری وی نزد مقام ذیصلاح قضایی است.
- ۲- بیان محتوای گزارش که متضمن موارد مندرج در بند (۱) ماده (۱) قانون باشد، با رعایت استثنای مذکور در تبصره بند یادشده.

ماده ۵- پس از ثبت هر گزارش، اعم از اینکه گزارشگر آن شناس یا ناشناس باشد، یک شناسه به گزارش اختصاص می یابد و برای هر گزارشگر، یک حساب کاربری اختصاصی در سامانه ایجاد می شود.

تبصره- در صورت تعدد گزارشگران در یک گزارش واحد و تأیید آنها توسط سامانه، مشخصات همه مشارکت کنندگان، ذیل یک حساب کاربری درج می شود.

فصل چهارم - نظام رتبه بندی گزارش ها

ماده ۶- برای تشخیص اهمیت گزارش ها و اولویت آنها، شاخص های مربوط به رتبه بندی گزارش ها درخصوص گزارش دهنده، گزارش شونده، سازمان محل وقوع فساد، نوع فساد، مبلغ و ارزش مال موضوع فساد، زمان ارتکاب فساد و موضوع فساد، در سامانه اعمال شده و به گزارش امتیاز داده می شود.

ماده ۷- اجزای شاخص مربوط به گزارش دهنده به شرح زیر است:

- ۱- ارائه مدارک و مستندات مرتبط با فساد توسط گزارشگر.
- ۲- وجود سابقه گزارشگری موفق و متقن از گزارشگر در سامانه.
- ۳- شناس بودن گزارشگر.
- ۴- وقوع فساد در مرئی و منظر گزارشگر.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۹۶۰۷۶
تاریخ .....
۱۴۰۳ / ۶ / ۲۸

- ۵- اطلاع یافتن گزارشگر از وقوع فساد به واسطه شهود و مطلعان موثق با هویت مشخص.
- ۶- ارائه قرائن و امارات نوعاً دال بر وقوع فساد توسط گزارشگر.
- ۷- مسئولیت قانونی یا حرفه‌ای گزارشگر در ارتباط با موضوع گزارش.
- ۸- ذی‌نفع نبودن گزارشگر.
- ۹- حقیقی نبودن گزارشگر.
- ۱۰- فرد نبودن گزارشگر.

ماده ۸- اجزای شاخص مربوط به گزارش‌شونده به شرح زیر است:

- ۱- مقامات موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و سایر اشخاص هم‌تراز آنان و مسئولان منصوب از سوی مقام معظم رهبری و نمایندگان مجلس خبرگان رهبری.
- ۲- دارندگان پایه قضایی و مدیران مراجع نظارتی و اطلاعاتی و امنیتی و نیروهای مسلح و بنیادها و مؤسسات شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها و نهادهای و مؤسساتی که زیر نظر مقام معظم رهبری اداره می‌شوند.
- ۳- مدیران دستگاه‌های موضوع ماده (۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸ و مدیران و یا اعضای هیئت مدیره، هیئت امناء، هیئت عامل، مجمع و عناوین مشابه آنها و یا بازرس قانونی و یا حسابرس مؤسسات و شرکت‌های دولتی و یا وابسته به دولت، نهادهای عمومی غیردولتی و نیز شوراها و مؤسسات و شرکت‌های تابع و وابسته به آنها و هم‌ترازان آنان و مدیران سازمان‌های مشمول بند (الف) ماده (۲) قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۰ با اصلاحات بعدی و مؤسسات خصوصی مأمور به خدمات عمومی از قبیل بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، شرکت‌های بیمه، نمایندگی‌ها و کارگزاری‌های بیمه و بورس، شرکت‌های سهام عدالت، شرکت‌های آب و فاضلاب، توزیع برق، مدیریت تولید برق و مخابرات و کلیه شرکت‌های سرمایه‌گذاری و یا شرکت‌های زیرمجموعه آنها، اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اصناف ایران و تعاون ایران، سازمان‌های نظام مهندسی، سازمان نظام پزشکی، مراکز و کانون‌های استانی وکلا و کارشناسان رسمی دادگستری، کانون سردفتران و دفتریاران، دفاتر پیشخوان دولت، دفاتر خدمات قضایی و دفاتر پلیس + ۱۰.
- ۴- سایر کارکنان دستگاه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مذکور در بندهای (۲) و (۳) این ماده.

۵- سایر اشخاص حقیقی یا حقوقی.

ماده ۹- اجزای شاخص مربوط به سازمان محل وقوع فساد به شرح زیر است:

- ۱- دستگاه‌های گزارش‌شونده ملی یا خارجی.
- ۲- دستگاه‌های گزارش‌شونده استانی.
- ۳- دستگاه‌های گزارش‌شونده محلی.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۹۶۰۷۶

شماره ..... جهت ۶۲۷۴۰ هـ

تاریخ .....

۱۴۰۳ / ۶ / ۲۸

ماده ۱۰- اجزای شاخص مربوط به نوع فساد به شرح زیر است:

- ۱- موضوع گزارش حائز شرایط مندرج در تبصره بند (۱) ماده (۱) قانون باشد.
- ۲- موضوع ماده (۵۹۲) قانون مجازات اسلامی (کتاب پنجم- تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲، ارتشا و اختلاس موضوع قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشا و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۴/۶/۲۴ با اصلاحات بعدی و رفتارهای موضوع قانون مجازات اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی مصوب ۱۳۱۵/۹/۲۹ با اصلاحات بعدی.
- ۳- رفتارهای موضوع قانون مجازات تبانی در معاملات دولتی مصوب ۱۳۴۸/۳/۱۹، رفتارهای موضوع لایحه قانونی راجع به منع مداخله وزرا و نمایندگان مجلسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری مصوب ۱۳۳۷/۱۰/۲۲، اخذ درصد (پورسانت) در معاملات خارجی موضوع قانون ممنوعیت اخذ پورسانت در معاملات خارجی مصوب ۱۳۷۲/۴/۲۷، جرم موضوع ماده (۵۳۲) قانون مجازات اسلامی (کتاب پنجم- تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲، جرائم موضوع ماده (۶۰۳) قانون پیش‌گفته و تدلیس در معاملات دولتی موضوع ماده (۵۹۹) قانون یادشده.
- ۴- تحصیل مال از طرق نامشروع موضوع ماده (۲) قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشا و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۴/۶/۲۴ با اصلاحات بعدی، رفتارهای موضوع ماده (۱۹) قانون نحوه اجرای اصل چهل و نهم (۴۹) قانون اساسی مصوب ۱۳۶۳/۵/۱۷ با اصلاحات بعدی و تصرف غیرقانونی در اموال دولتی و عمومی موضوع فصل سیزدهم قانون مجازات اسلامی (کتاب پنجم- تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲.

ماده ۱۱- اجزای شاخص مربوط به مبلغ و ارزش مال موضوع فساد به شرح زیر است:

- ۱- بیش از پانصد برابر سقف معاملات متوسط موضوع ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳.
- ۲- بیش از پنجاه برابر سقف معاملات متوسط تا پانصد برابر سقف مذکور.
- ۳- بیش از پنج برابر سقف معاملات متوسط تا پنجاه برابر سقف مذکور.
- ۴- بیش از یک‌دوم سقف معاملات متوسط تا پنج برابر سقف مذکور.
- ۵- تا یک‌دوم سقف معاملات متوسط.

تبصره- در صورت عدم ذکر مبلغ موضوع فساد در گزارش یا غیرمالی بودن فساد گزارش‌شده، امتیازی از جهت این شاخص به گزارش تعلق نمی‌گیرد.

ماده ۱۲- اجزای شاخص مربوط به زمان ارتکاب فساد عبارتند از ثبت گزارش:

- ۱- قبل از وقوع فساد در صورتی که براساس دلایل، امارات و قرائن گزارش، فساد قریب‌الوقوع باشد.

۲- حین وقوع فساد.

۳- پس از وقوع فساد.

ماده ۱۳- اجزای شاخص مربوط به موضوع فساد به شرح زیر است:

- ۱- موضوع گزارش حائز شرایط مندرج در تبصره بند (۱) ماده (۱) قانون باشد.
- ۲- فسادهای مالی موضوع ماده (۲) قانون.
- ۳- فسادهای غیرمالی موضوع ماده (۲) قانون.

شماره ۹۶۰۷۶
 تاریخ .....
 ۱۴۰۳ / ۱۶ / ۲۸

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۱۴- امتیاز کل گزارش با محاسبه مجموع امتیازهای حاصل از ضرب وزن هر شاخص در وزن هریک از اجزای ذیل آن شاخص مطابق جدول زیر محاسبه می‌شود:

شماره ماده	عنوان شاخص	وزن شاخص	شماره جزء	وزن جزء	امتیاز جزء
۷	گزارش دهنده	۵	۱	۱۰	۵۰
			۲	۹	۴۵
			۳	۸	۴۰
			۴	۷	۳۵
			۵	۶	۳۰
			۶	۵	۲۵
			۷	۴	۲۰
			۸	۳	۱۵
			۹	۲	۱۰
			۱۰	۱	۵
۸	گزارش شونده	۳	۱	۱۰	۳۰
			۲	۷	۲۱
			۳	۴	۱۲
			۴	۱	۳
			۵	۰	۰
۹	سازمان محل وقوع فساد	۳	۱	۱۰	۳۰
			۲	۷	۲۱
			۳	۴	۱۲
۱۰	نوع فساد	۳	۱	۱۰	۳۰
			۲	۷	۲۱
			۳	۴	۱۲
			۴	۱	۳
۱۱	مبلغ و ارزش مال موضوع فساد	۴	۱	۱۰	۴۰
			۲	۸	۳۲
			۳	۶	۲۴
			۴	۴	۱۶
			۵	۲	۸
۱۲	زمان ارتکاب فساد	۲	۱	۱۰	۲۰
			۲	۶	۱۲
			۳	۲	۴
۱۳	موضوع فساد	۲	۱	۱۰	۱۲
			۲	۶	۱۲
			۳	۲	۴

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

۹۶۰۷۶

شماره ..... ابتداء ۶۲۷۴۰ هـ

تاریخ .....

۱۴۰۳/۱۶/۲۸

ماده ۱۵- اولویت گزارش‌ها پس از محاسبه امتیاز گزارش براساس جدول زیر در نظر گرفته

می‌شود:

رتبه	اولویت	بازه امتیازی	حداکثر مهلت اعلام نتیجه بررسی اولیه (روز)
۱	زیاد	بیش از ۲۰۰	۳۰
۲	متوسط	بیش از ۱۵۰ تا ۲۰۰	۴۰
۳	کم	تا ۱۵۰	۶۰

تبصره- زمان مندرج در جدول این ماده ناظر به مهلت نهادهای پذیرنده در بررسی شکلی گزارش و تطبیق اولیه آن با قانون است.

فصل پنجم- نحوه انتخاب نهاد پذیرنده برای ارسال گزارش

ماده ۱۶- گزارش‌ها توسط سامانه با رعایت وظایف و اختیارات قانونی هریک از نهادهای پذیرنده، به صورت تصادفی به سازمان بازرسی کل کشور، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، وزارت اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و مرکز حفاظت و اطلاعات قوه قضائیه ارجاع می‌شود.

تبصره ۱- گزارش‌هایی که رسیدگی به آن‌ها صرفاً در صلاحیت یکی از نهادهای پذیرنده است، به آن نهاد ارجاع می‌شود.

تبصره ۲- در صورت ثبت گزارش‌های متعددی که رفتار، گزارش‌شونده و سازمان محل وقوع فساد در همه آنها یکسان باشد، همه آن گزارش‌ها توسط سامانه به نهاد پذیرنده واحد ارجاع می‌شود.

تبصره ۳- چنانچه درخصوص گزارشی که توسط سامانه به نهاد پذیرنده منتخب ارجاع می‌شود، پیش از ثبت گزارش در سامانه، اقداماتی توسط نهاد پذیرنده دیگری مستند به دستور مقامات قضایی در رابطه با همان موضوع صورت گرفته باشد، پس از اعلام مراتب از سوی نهاد پذیرنده پیش‌گفته در سامانه و ارائه ادله لازم به نهاد پذیرنده منتخب، گزارش از طریق سامانه جهت ادامه بررسی به نهاد پذیرنده مقدم ارسال می‌شود.

تبصره ۴- هنگام ارسال گزارش به نهاد پذیرنده منتخب، رونوشت آن جهت اطلاع به سایر نهادهای پذیرنده دارای صلاحیت نیز ارسال می‌شود.

ماده ۱۷- در صورتی که گزارش از نظر نهاد پذیرنده قابلیت رسیدگی نداشته باشد، آن نهاد موظف است عدم تأیید گزارش را از طریق سامانه به گزارشگر اعلام کرده تا وی در صورت تمایل، مطابق اختیار مندرج در تبصره (۱) ماده (۴) قانون اقدام کند. در این صورت و همچنین در صورت عدم اعلام نتیجه بررسی اولیه (رد یا پذیرش گزارش) توسط نهاد پذیرنده ظرف مهلت‌های مقرر در ماده (۱۵) این آیین‌نامه، گزارش توسط سامانه برای بررسی حسب مورد به دادستانی ذی‌ربط ارسال می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۹۶۰۷۶

شماره ..... ای.ق. ۶۲۷۴ هـ
تاریخ .....

۱۳۰۳ / ۶ / ۲۸

ماده ۱۸- چنانچه نهاد پذیرنده با بررسی اولیه گزارش، رفتارهای ذکرشده در گزارش را منطبق با قانون تشخیص دهد، لیکن بررسی آن را در چهارچوب وظایف و اختیارات قانونی خود نداند، گزارش را به سامانه جهت ارجاع به نهاد پذیرنده صالح عودت می‌دهد و این امر را از طریق سامانه به گزارشگر اعلام می‌کند.

ماده ۱۹- در صورتی که نهاد پذیرنده در فرایند بررسی، گزارش را مشمول قانون نداند ولی مفاد آن متضمن ارتکاب جرمی باشد، ضمن ارسال آن به مرجع صالح قضایی مطابق قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات بعدی، مراتب را در سامانه نیز منعکس می‌کند.

فصل ششم - سایر موارد

ماده ۲۰- راه‌اندازی، راهبری و پشتیبانی سامانه برعهده سازمان خواهد بود. اعتبارات مورد نیاز در این خصوص همه‌ساله به پیشنهاد سازمان پس از طی تشریفات قانونی در بودجه سنواتی وزارت دادگستری موضوع ماده (۱۲) قانون پیش‌بینی شده و به سازمان تخصیص داده می‌شود.

تبصره- ایجاد تغییرات لازم در سامانه و رفع اختلافات اجرایی آن در حدود قانون و این آیین‌نامه توسط سازمان با همکاری سایر نهادهای پذیرنده و قوه قضائیه انجام می‌شود.

ماده ۲۱- آمار سالانه عملکرد سامانه توسط سازمان تهیه شده و به نهادهای پذیرنده ارائه می‌شود و گزارش‌دهی عمومی نیز در چهارچوب مقررات قانونی صورت می‌پذیرد.

محمد رضا عارف
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رئیس‌جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.
(۱۹۱۴۰۲۲۵)

